

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

808

Vragen van de leden **Blanksma, Omtzigt** en **De Nerée tot Babberich** (allen CDA) aan de minister van Financiën over *de garanties onder het Nederlandse depositogarantiestelsel aan rekeninghouders in het buitenland*. (Ingezonden 31 oktober 2008)

1

Heeft u ervan kennisgenomen dat op de site <http://www.garantibank.de/> de volgende zin staat:

«EINLAGENSICHERUNG
Das niederländische Finanzministerium hat beschlossen, die Einlagensicherung für Spareinlagen ab sofort auf € 100.000 pro Privatperson zu erhöhen. Diese Erhöhung gilt selbstverständlich auch für Privatpersonen mit Wohnsitz in Deutschland, die Konten bei einer deutschen Filiale eines niederländischen Kreditinstituts haben» en dat GarantiBank in Duitsland 5,65% rente betaalt bij een jaardeposito, veel meer dan de interbancaire rente?

2

Heeft u er kennis van genomen dat ING Direct in Italië adverteert met het feit dat ze zowel onder de Italiaanse als onder de Nederlandse depositogarantieregeling valt?¹

3

Heeft u ervan kennisgenomen dat ING Direct in Frankrijk zes maanden lang 6% rente betaalt over tegoeden

tot € 100.000 en trots op haar website vermeldt dat dit onder het Nederlandse depositogarantiestelsel gedekt is en dat het Franse stelsel maar tot € 70.000 gaat?²

4

Is het waar dat DHB Bank in bijvoorbeeld België en Duitsland adverteert met de dekking van het Nederlandse depositogarantiestelsel?³

5

Is het toegestaan om in het buitenland te adverteren met het feit dat je onder de Nederlandse depositogarantieregeling valt, of is het alleen in Nederland verboden om te adverteren dat je onder het Nederlandse depositogarantiestelsel valt?

6

Hoeveel geld op rekeningen in het buitenland wordt gegarandeerd door het Nederlandse depositogarantiestelsel? Acht u dit risico aanvaardbaar?

7

Kunt u ervoor zorgen dat de Nederlandse spaarders, de Nederlandse banken en de Nederlandse belastingbetalers geen uitgaven hoeven te doen om spaartegoeden in het buitenland te garanderen?

8

Hoe kijkt u aan tegen de uitspraken van professor Buiters dat «het garantiebedrag weer omlaag moet

om het financiële risico te beperken»?⁴

¹ <http://www.ingdirect.it/>: ING DIRECT aderisce al Fondo Italiano di Tutela dei Depositi e anche a quello Olandese.

² <http://www.ingdirect.fr/>

³ <https://www.dhbbank.com/>

⁴ NOS Teletekst, «Verlaag garantie op spaargeld», 26 oktober 2008.

Antwoord

Antwoord van minister **Bos** (Financiën). (Ontvangen 2 december 2008)

1

Ik heb de website www.garantibank.de 7 november 2008 geraadpleegd en toen kennisgenomen van onderstaande, enigszins aangepaste tekst, met vergelijkbare strekking.
«EINLAGENSICHERUNG Das niederländische Finanzministerium hat beschlossen, die Einlagensicherung für Spareinlagen zunächst für ein Jahr auf € 100.000 pro Privatperson zu erhöhen. Diese Erhöhung gilt auch für Privatpersonen mit Wohnsitz in Deutschland, die Konten bei einer deutschen Filiale eines niederländischen Kreditinstituts haben.»

Ook heb ik gezien dat GarantiBank een jaardeposito aanbiedt met een rente van 5,65% per jaar. 26 november 2008 heb ik de website nogmaals geraadpleegd. Ook toen

vermeldde de website bovengenoemde informatie.

2

7 november 2008 heb ik de website www.ingdirect.it geraadpleegd. Ik heb toen kennisgenomen van de volgende tekst:

Link: *ING DIRECT aderisce al Fondo di Tutela dei Depositi.*

Achterliggende tekst: ING DIRECT aderisce al Fondo Italiano di Tutela dei Depositi (www.ftd.it), quindi, come qualsiasi altra banca italiana, conta su una copertura di 103.291,38 euro per cliente, una delle più elevate a livello europeo. E se, per esempio, un conto è intestato a due persone la garanzia raddoppia a 206.582,76 euro in quanto il fondo copre ogni singolo intestatario. Inoltre un'ulteriore assicurazione arriva dalle dichiarazioni dell'Unione Europea durante l'Ecofin dello scorso 7 ottobre: tutte le istituzioni sono pronte ad intervenire, in caso di necessità, a garanzia del sistema bancario e dei risparmiatori europei. Bij een nieuw bezoek aan de website op 26 november 2008 heb ik van een identieke tekst kennisgenomen.

3

Ik heb de genoemde website 7 november 2008 geraadpleegd. Ik heb toen kennisgenomen van de volgende tekst:

Des taux exceptionnels pour votre épargne: 6% garantis pendant 6 mois, pour toute 1ère ouverture avant le 30 novembre 2008 et jusqu'à 150 000€ de dépôts, puis 3.30%.

Garantie des déposants: Les dépôts des clients d'ING Direct, succursale du groupe financier néerlandais ING, bénéficient de la garantie néerlandaise des dépôts.

Bij een nieuw bezoek aan deze website op 26 november 2008 heb ik kennisgenomen van een gelijklopende tekst.

4

Ik heb de website www.dhbbank.com 7 en 26 november 2008 bezocht. Op haar website vermeldt de DHB Bank (Nederland) N.V. dat zij een bank naar Nederlands recht is, waardoor haar klanten (in België, Duitsland en Nederland) genieten van de in Nederland geldende dekking van €100.000 per klant per instelling, waarbij men kan doorklikken naar een door De Nederlandsche Bank (DNB)

op 17 oktober 2008 opgemaakte lijst van alle banken die onder de dekking van het Nederlandse depositogarantiestelsel vallen.

5

Het is voor Nederlandse banken zowel in Nederland zelf als in het buitenland toegestaan te melden dat hun deposito's onder de Nederlandse depositogarantieregeling vallen, maar niet toegestaan om daarmee te adverteren en actief te werven. Dit volgt uit het eerste en het derde lid van artikel 9 van de Europese Richtlijn inzake depositogarantiestelsels¹, die in artikel 3:263, respectievelijk artikel 3:264 van de Wet op het financieel toezicht zijn geïmplementeerd. Het toezicht op de naleving van de reclamebepalingen is belegd bij DNB. Indien er aanwijzingen zijn dat banken informatie over het depositogarantiestelsel ten behoeve van reclaimedoeleinden gebruiken, spreekt DNB die banken daarop aan en kan zij zonedig maatregelen treffen.

6

Buitenlandse bijkantoren van Nederlandse banken, dat wil zeggen van banken met een vergunning van DNB, zijn juridisch niet zelfstandig en vormen een onlosmakelijk onderdeel van de in Nederland gevestigde bank. Daarom vallen deposito's bij bijkantoren in de Europese Economische Ruimte van Nederlandse banken in beginsel onder het Nederlandse depositogarantiestelsel. Het bedrag aan deposito's op buitenlandse bankrekeningen dat door het Nederlandse stelsel wordt gegarandeerd is echter niet te herleiden uit de door banken aan DNB gerapporteerde data. In de eerste plaats rapporteren de Nederlandse banken aan DNB over de aan hen toevertrouwde middelen (deposito's). De via buitenlandse bijkantoren toevertrouwde middelen worden hierin niet apart onderscheiden, omdat bijkantoren geen zelfstandige entiteiten zijn. Een tweede complicatie vormen de dekkingsvoorwaarden voor en de uitsluitinggronden van de depositogarantieregeling. Zo zijn onder andere tegoeden van grote ondernemingen, dat wil zeggen ondernemingen die geen verkorte

balans mogen publiceren, en tegoeden van professionele beleggers en marktpartijen van dekking uitgesloten. De aan DNB gerapporteerde toevertrouwde middelen vormen echter de optelsom van alle toevertrouwde middelen, ook de middelen die van dekking zijn uitgesloten. DNB zal de Nederlandse Vereniging van Banken benaderen om tot een nadere specificatie te komen van de door het Nederlandse stelsel gegarandeerde middelen. Zodra ik over nadere informatie beschik, zal ik u daarover berichten. Ik ben mij ervan bewust dat bij de Nederlandse banken en hun eventuele buitenlandse bijkantoren voor omvangrijke bedragen aan deposito's worden aangehouden. De Nederlandse banken, inclusief hun buitenlandse bijkantoren, vallen onder het toezicht van DNB. DNB ziet er nadrukkelijk op toe dat de banken zijn voorbereid en dat hun bedrijfsmodellen zodanig zijn, dat zij het risico kunnen weerstaan dat een groot deel van de tegoeden in korte tijd wordt opgevraagd. Verder staat DNB over specifieke bijkantoren in nauw contact met buitenlandse toezichthouders.

Verder geldt dat als het depositogarantiestelsel wordt geactiveerd, het totaalbedrag dat de resterende banken uiteindelijk moeten bijdragen aanmerkelijk lager is dan het totaal van de gegarandeerde deposito's. Ten eerste door verrekening van de schuld van de deposant met de diens deposito, (bijvoorbeeld in het geval van een hypothecair krediet). Ten tweede doordat na de uitkering DNB namens het depositogarantiestelsel in de rechten treedt van de rekeninghouder en zich kan verhalen op de boedel (bij Van der Hoop bedroegen de uitdelingen uit de boedel tot nu toe 97% van de vorderingen). De uitdelingen uit de boedel vloeien terug naar de resterende banken die aan het depositogarantiestelsel hebben bijgedragen.

7

Nee. Iedereen die een deposito aanhoudt bij een bank met zetel in Nederland valt onder de dekking van het Nederlandse depositogarantiestelsel, ook als die persoon het deposito aanhoudt bij een in een andere lidstaat gelegen

bijkantoor van deze bank. Dit is een wezenlijk onderdeel van de in Europees verband gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de Europese Richtlijn inzake depositogarantiestelsels². Het bedrag dat ingevolge het depositogarantiestelsel wordt uitgekeerd en voorzover DNB dat niet heeft kunnen verhalen op de boedel van de bewuste bank wordt door de banken die onder het Nederlandse depositogarantiestelsel vallen vergoed, niet door de Nederlandse spaarders en belastingbetalers. Overigens is het bedrag dat DNB in enig jaar om kan slaan over de banken gemaximeerd op 5% van het eigen vermogen van elke bank. Hiermee wordt voorkomen dat de bijdragen van de banken aan het depositogarantiestelsel destabiliserende effecten hebben. Indien de solvabiliteits- of liquiditeitspositie van een bank daartoe aanleiding geeft kan DNB het percentage van 5% voor die bank lager vaststellen.

8

De depositogarantieregeling is bedoeld om de particuliere en klein-zakelijke depositohouders te beschermen door hen te compenseren indien een bank niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Zodoende voorkomt een depositogarantieregeling een «bank run» en draagt zij bij aan de stabiliteit van het bankwezen en financiële stabiliteit. Met zijn uitspraken doet professor Buiter op de verhoging van de dekking van het Nederlandse stelsel van € 40.000 naar € 100.000 in begin oktober van dit jaar. Ook vele andere EU-lidstaten hebben de dekking verhoogd naar € 100.000 of zelfs hoger (zie hiervoor het overzicht van beschermingsniveaus van depositogarantiestelsels van de verschillende EU-lidstaten, die ik u bij brief van 23 oktober 2008 heb doen toekomen (Kamerstukken II 2008/09, 21 501-07, nr. 626)). Het is onvermijdelijk dat een depositogarantiestelsel een zeker moreel risico (moral hazard) met zich brengt. Ook brengt elke verhoging van de vergoeding van het depositogarantiestelsel een extra potentiële belasting met zich voor degenen die de lasten van het stelsel dragen. Dit moet echter worden afgewogen tegen het extra vertrouwen dat er van een hoger garantiebedrag uitgaat. De afgelopen

maanden is gebleken dat consumentenvertrouwen in banken onontbeerlijk is voor de stabiliteit van het financiële systeem. Om die reden is het gegarandeerde bedrag verhoogd. Inmiddels heeft de Europese Commissie voorgesteld om de hoogte van de dekking in alle lidstaten op termijn te harmoniseren. Op Europees niveau wordt momenteel gesproken over het ideale dekkningsniveau.

¹ Richtlijn nr. 94/19/EG van het Europees Parlement en de Europese Raad van 30 mei 1994 inzake de depositogarantiestelsels.

² Richtlijn nr. 94/19/EG van het Europees Parlement en de Europese Raad van 30 mei 1994 inzake de depositogarantiestelsels.